Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 19 november 2015*

”Begäran om förhandsavgörande — Förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande — Civilrättsligt samarbete — Domstols behörighet samt erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar — Förordning (EG) nr 2201/2003 — Artikel 23 a — Skäl för att vägra att erkänna domar om föräldraansvar — Ordre public”

I mål C-455/15 PPU,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Varbergs tingsrätt (Sverige) genom beslut av den 25 augusti 2015, som inkom till domstolen den 28 augusti 2015, i målet

P

mot

Q,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden på tredje avdelningen, tillika tillförordnad ordförande på fjärde avdelningen, L. Bay Larsen samt domarna J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal (referent) och K. Jürimäe,

generaladvokat: M. Wathelet,

justitiesekreterare: handläggaren I. Illéssy,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 27 oktober 2015,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— P, genom A. Heurlin, advokat, och M. Hellner,

— Q, genom K. Gerbauskas och H. Mackevičius, advokatai,

— Sveriges regering, genom A. Falk, U. Persson, C. Meyer-Seitz och L. Swedenborg, samtliga i egenskap av ombud,

— Spaniens regering, genom M. Sampol Pucurull, i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: svenska.

— Litauens regering, genom D. Kriaučiūnas och J. Nasutavičienė, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom M. Wilderspin, i egenskap av ombud, biträdd av S. Samuelsson och M. Johansson, advokater,

och efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (EUT L 338, s. 1), och då i synnerhet artiklarna 23 a och 24 i denna förordning.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan P, som är bosatt i Sverige, och Q, som är bosatt i Litauen, angående vårdnaden om deras barn.

Tillämpliga bestämmelser

1980 års Haagkonvention

3 Artikel 13 i konventionen om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn, undertecknad i Haag den 25 oktober 1980 (nedan kallad 1980 års Haagkonvention), har följande lydelse:

”Utan hinder av bestämmelserna i föregående artikel är den judiciella eller administrativa myndigheten i den stat där återlämnande har begärts inte förpliktad att besluta om barnets återlämnande, då den person eller institution eller det organ av annat slag som motsätter sig återlämnandet visar att:

a) den person eller institution eller det organ av annat slag som hade vård om barnets person faktiskt inte utövade vårdnadsrätten vid den tid då bortförandet eller kvarhållandet ägde rum eller hade samtyckt till eller i efterhand godtagit bortförandet eller kvarhållandet, eller

b) det finns en allvarlig risk för att barnets återlämnande skulle utsätta det för fysisk eller psykisk skada eller på annat sätt försätta det i en situation som inte är godtagbar.

Den judiciella eller administrativa myndigheten kan också vägra att besluta om barnets återlämnande, om den finner att barnet motsätter sig att bli återlämnat och att barnet har uppnått en ålder och mognad vid vilken det är skäligt att ta hänsyn till dess åsikt.

…”

4 1980 års Haagkonvention trädde i kraft den 1 december 1983. Samtliga Europeiska unionens medlemsstater har anslutit sig till denna konvention.

Unionsrätt

5 Skäl 21 i förordning nr 2201/2003 har följande lydelse:

”Erkännande och verkställighet av domar som har meddelats i en medlemsstat bör bygga på principen om ömsesidigt förtroende, och skälen för att vägra erkännande bör begränsas till ett minimum.”

6 Artikel 8 i denna förordning har rubriken ”Allmän behörighet”. I punkt 1 i denna artikel föreskrivs följande:

”Domstolarna i en medlemsstat skall vara behöriga i mål om föräldraansvar för ett barn som har hemvist i den medlemsstaten vid den tidpunkt då talan väcks.”

7 Artikel 11 i förordningen har rubriken ”Återlämnande av barn”. Där föreskrivs följande:

”1. Om en person, en institution eller ett organ som har vårdnad om barnet ansöker hos de behöriga myndigheterna i en medlemsstat om att de skall meddela ett beslut på grundval av [1980 års Haagkonvention] i syfte att utverka återlämnande av ett barn som olovligt bortförts eller kvarhållits i en annan medlemsstat än den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet, skall punkterna 2–8 tillämpas.

…

6. Om en domstol har meddelat ett beslut om att inte återlämna barnet enligt artikel 13 i 1980 års Haagkonvention, skall domstolen omedelbart, antingen direkt eller genom sin centralmyndighet, översända en kopia av domstolsbeslutet om att inte återlämna barnet och av andra relevanta handlingar, särskilt ett protokoll från förhandlingarna inför domstolen, till den behöriga domstolen eller centralmyndigheten i den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet, enligt bestämmelserna i nationell lagstiftning. Nämnda handlingar skall lämnas till domstolen inom en månad efter beslutet om att inte återlämna barnet.

7. Om inte någon av parterna redan har vänt sig till domstolarna i den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet, skall den domstol eller centralmyndighet som erhåller den information som avses i punkt 6 underrätta parterna och ge dem tillfälle att inom tre månader från den dag då de underrättades yttra sig inför domstolen enligt bestämmelserna i nationell lagstiftning, så att domstolen kan pröva frågan om vårdnaden om barnet.

Utan att det påverkar tillämpningen av behörighetsbestämmelserna i denna förordning skall domstolen avsluta ärendet om den inte har mottagit några yttranden inom denna tidsfrist.

8. Utan hinder av ett beslut om att inte återlämna barnet enligt artikel 13 i 1980 års Haagkonvention skall en senare dom som kräver att barnet återlämnas och som meddelas av en domstol som har behörighet enligt denna förordning vara verkställbar … för att säkerställa att barnet återlämnas.”

8 Artikel 15 i förordning nr 2201/2003 har rubriken ”Överföring till en domstol som är bättre lämpad att pröva målet”. Där föreskrivs följande:

”1. I undantagsfall får de domstolar i en medlemsstat som är behöriga att pröva målet i sak, om de anser att en domstol i en annan medlemsstat, som barnet har en särskild anknytning till, är bättre lämpad att pröva målet eller en specifik del av målet och om det är till barnets bästa,

a) låta handläggningen av målet eller den aktuella delen av målet vila och ge parterna tillfälle att väcka talan vid domstolen i den andra medlemsstaten, i enlighet med punkt 4, eller

b) anmoda domstolen i den andra medlemsstaten att utöva sin behörighet i enlighet med punkt 5.

2. Punkt 1 skall tillämpas

a) på begäran av någon av parterna, eller

b) på initiativ av domstolen, eller

c) på begäran av en domstol i en annan medlemsstat till vilken barnet har en särskild anknytning, i enlighet med punkt 3.

Överföring på initiativ av domstolen eller på begäran av en domstol i en annan medlemsstat får emellertid inte ske om det inte godtas av åtminstone en av parterna.

3. Barnet skall anses ha en särskild anknytning till en medlemsstat, enligt punkt 1, om

a) barnet, efter det att talan väckts vid den domstol som avses i punkt 1, har fått hemvist i den medlemsstaten, eller

b) barnet har haft hemvist i den medlemsstaten, eller

c) barnet är medborgare i den medlemsstaten, eller

d) någon av personerna med föräldraansvar har hemvist i den medlemsstaten, eller

e) tvisten rör åtgärder till skydd för barnet i samband med förvaltning eller bevarande av eller förfogande över egendom som tillhör barnet och som finns i den medlemsstaten.

4. Den domstol i en medlemsstat som är behörig att pröva målet i sak skall föreskriva en tid inom vilken talan måste väckas vid domstol i den andra medlemsstaten enligt punkt 1.

Om talan inte har väckts inom denna tid skall den domstol vid vilken talan väckts fortsätta att utöva behörighet, i enlighet med artiklarna 8–14.

5. Domstolarna i den andra medlemsstaten får, om det på grund av särskilda omständigheter i målet är till barnets bästa, förklara sig behöriga inom sex veckor från det att talan väcks på grundval av punkt 1 a eller 1 b. I så fall skall den domstol där talan först har väckts förklara att den inte är behörig. I annat fall skall den domstol där talan först har väckts fortsätta att utöva sin behörighet i enlighet med artiklarna 8–14.

…”

9 Artikel 23 i denna förordning nr 2201/2003 har rubriken ”Skäl för att vägra erkännande av domar om föräldraansvar”. Där föreskrivs följande:

”En dom om föräldraansvar skall inte erkännas

a) om ett erkännande uppenbart skulle strida mot grunderna för rättsordningen i den medlemsstat där domen görs gällande (*ordre public*), med hänsyn tagen till barnets bästa,

…”

10 Artikel 24 i nämnda förordning har rubriken ”Förbud mot omprövning av ursprungsdomstolens behörighet”. Där föreskrivs följande:

”Behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten får inte omprövas. En prövning av huruvida en dom strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) enligt … artikel 23 a får inte avse behörighetsreglerna i artiklarna 3–14.”

11 Artikel 26 i förordningen har rubriken ”Förbud mot omprövning i sak”. Där föreskrivs följande:

”En dom får aldrig omprövas i sak.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

12 Av begäran om förhandsavgörande framgår att P och Q tillsammans har barnen V, född år 2000, och S, född år 2009. Paret träffades år 1997 och levde ihop till år 2003, då de separerade. Šilutės rajono apylinkės teismas (Šilutė tingsrätt, Litauen) dömde den 6 januari 2003 till äktenskapsskillnad mellan dem. Samma domstol upplöste år 2006 avtalet om rättsverkningarna av äktenskapet. Av avgörandet härom framgår att V skulle bo hos sin mor Q, men att föräldrarna skulle ha gemensam vårdnad om henne. Familjen flyttade emellertid från Litauen till Sverige redan år 2005 och folkbokfördes i Sverige under år 2006. S är född i Sverige. Båda barnen talar svenska och har gått i skola i Falkenberg i Sverige, samt har merparten av sitt sociala umgänge där.

13 Den 27 november 2013 upptäckte P att Q och de båda barnen var försvunna. Det visade sig att Q hade tagit kontakt med Socialförvaltningen vid Falkenberg kommun som inlett en utredning med anledning av att Q påstått att hon och barnen utsatts för brott av P. Händelserna polisanmäldes och Q och barnen placerades i ett skyddat boende. Några månader senare lades förundersökningen mot P ned. P förbjöds dock att ta kontakt med Q och barnen.

14 Den 29 mars 2014 bortförde Q de två barnen till Litauen. Föräldrarna hade då gemensam vårdnad om båda barnen. Barnen folkbokfördes den 31 mars 2014 i Šilutė kommun i Litauen.

15 Den 8 april 2014 väckte Q talan mot P vid Šilutės rajono apylinkės teismas (Šilutė tingsrätt) samt yrkade att den skulle fatta ett interimistiskt beslut avseende boende och vårdnad för S och att den skulle förplikta P att betala underhållsbidrag till henne för båda barnen.

16 Den 11 april 2014 väckte P talan mot Q vid Varbergs tingsrätt och yrkade att han skulle tilldelas ensam vårdnad om båda barnen.

17 Samma dag beslutade Šilutės rajono apylinkės teismas (Šilutė tingsrätt) interimistiskt att S skulle bo hos sin mor.

18 I juni 2014 lämnade P in en ansökan om återlämnande av barn enligt 1980 års Haagkonvention till Konungariket Sveriges utrikesdepartement.

19 I beslut av den 4 september 2014 avslog Vilniaus apygardos teismas (Vilnius regionala domstol, Litauen) P:s ansökan om återlämnande av barn, och beslutet fastställdes den 21 oktober 2014 av Lietuvos apeliacinis teismas (Litauens appellationsdomstol). Beslutet motiverades med artikel 13 i 1980 års Haagkonvention.

20 Efter det att muntlig förberedelse hållits utan Q:s medverkan beslutade Varbergs tingsrätt den 18 oktober 2014 interimistiskt att P skulle ha ensam vårdnad om S.

21 Den 18 februari 2015 avgjorde Šilutės rajono apylinkės teismas (Šilutė tingsrätt) det mål som hade anhängiggjorts där den 8 april 2014 och beslutade att S skulle bo hos Q samt förpliktade P att betala underhållsbidrag för de två barnen.

22 Varbergs tingsrätt anser att den är behörig enligt artikel 8.1 i förordning nr 2201/2003, eftersom de två barnen såväl när talan väcktes vid Šilutės rajono apylinkės teismas (Šilutė tingsrätt) den 8 april 2014 som när talan väcktes vid Varbergs tingsrätt den 11 april 2014 hade sin hemvist i Sverige i den mening som avses i denna bestämmelse.

23 P har i målet vid Varbergs tingsrätt, till stöd för att tingsrätten ska fortsätta att handlägga målet, gjort gällande att Šilutės rajono apylinkės teismas' (Šilutė tingsrätts) dom av den 18 februari 2015 inte ska erkännas. Som grund för att inte erkänna detta avgörande har P åberopat artikel 23 a i förordning nr 2201/2003.

24 P har vitsordat att artikel 24 i denna förordning innebär att behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten som huvudregel inte får omprövas. Denna artikel gäller enligt P emellertid inte artikel 15 i förordningen, som Šilutės rajono apylinkės teismas (Šilutė tingsrätt) har grundat sin behörighet på. Sistnämnda domstol har enligt P brutit mot artikel 15 genom att förklara sig vara behörig att ta upp talan till prövning, utan att någon anmodan gjorts av Varbergs tingsrätt.

25 P har vidare gjort gällande att Šilutės rajono apylinkės teismas (Šilutė tingsrätt) dessutom har dragit slutsatsen att barnets hemvist övergått till Litauen på grund av att en litauisk domstol har vägrat att återlämna barnet enligt artikel 13 i 1980 års Haagkonvention.

26 P har vitsordat att bestämmelsen om *ordre public* ska tillämpas restriktivt, men anser att det finns ett visst utrymme för tillämpning när allvarliga fel begåtts vid den utländska domstolen. Šilutės rajono apylinkės teismas (Šilutė tingsrätt) har enligt honom begått ett sådant allvarligt fel när den medvetet eller av okunskap brutit mot inte bara artikel 15 i förordning nr 2201/2003 utan också mot den grundläggande principen att det är domstolarna i barnets ursprungliga hemvistland som ska ha sista ordet vid bortföranden av barn.

27 Q har i målet vid Varbergs tingsrätt anfört följande: Artikel 24 i nämnda förordning fastslår ett förbud mot att granska behörigheten för en domstol i en medlemsstat. Den enda grunden för att vägra att erkänna Šilutės rajono apylinkės teismas' (Šilutė tingsrätts) dom av den 18 februari 2015 skulle vara att den strider mot *ordre public*. Denna dom strider emellertid inte mot *ordre public*, eftersom det står klart att P inte fullföljer sina faderliga skyldigheter på ett passande sätt och att S därför ska stanna kvar hos sin mor. Detta har konstaterats i fyra olika mål. Barnen går i skola i Litauen och det föreligger inte någon fara för deras hälsa eller utveckling. Det har inte heller förekommit några regelbrott. Vilniaus apygardos teismas (Vilnius regionala domstol, Litauen) och Lietuvos apeliacinis teismas (Litauens appellationsdomstol) har bedömt att de två barnen har förts ut lagligt till Litauen av sin mor. Varbergs tingsrätt har ingen anledning att tvivla på den bedömning som domstolarna och myndigheterna i Litauen har gjort.

28 Q har även anfört att P, fram till den 18 februari 2015, har deltagit aktivt i de processer som förts vid litauiska domstolar samt haft processrättsliga möjligheter att överklaga de avgöranden som meddelats. P har dessutom på eget bevåg dragit tillbaka sin ansökan om fastställelse av att V ska bo hos honom vilket innebär ett accepterande av att detta barn ska bo hos sin mor i Litauen. P:s ansökan om vårdnaden av S strider därför mot båda barnens rättigheter och är oförenlig med deras rättfärdiga intressen.

29 Mot denna bakgrund beslutade Varbergs tingsrätt att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till domstolen:

”Ska Varbergs tingsrätt, enligt artikel 23 punkt a [i förordning nr 2201/2003] eller någon bestämmelse och utan hinder av artikel 24 i nämnda förordning, vägra att erkänna [Šilutė] tingsrätts dom av den 18 februari 2015 … och därmed fortsätta handläggningen av det vid Varbergs tingsrätt pågående vårdnadsmålet?”

Förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande

30 Varbergs tingsrätt har ansökt om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt det förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande som föreskrivs i artikel 107 i domstolens rättegångsregler. Tingsrätten har upplyst om att P inte har någon möjlighet att träffa S efter det att hon rest iväg med sin mor den 29 mars 2014. Ett än mer utdraget förfarande skulle strida mot barnets bästa och påverka hennes relation till sin far.

31 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av förordning nr 2201/2003 som har antagits med stöd av särskilt artikel 61 c EG, nu artikel 67 FEUF, vilken återfinns i avdelning V i den tredje delen av EUF-fördraget avseende ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Det innebär att begäran om förhandsavgörande omfattas av tillämpningsområdet för förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande enligt artikel 107 i rättegångsreglerna.

32 Det aktuella målet rör ett barn på sex år som sedan mer än ett år lever åtskilt från sin far, som enligt Varbergs tingsrätt inte längre har möjlighet att träffa barnet. Om den nuvarande situationen fortgår kan detta barns framtida relation till sin far följaktligen lida allvarlig skada.

33 Domstolens fjärde avdelning har därför, på förslag av referenten och efter att ha hört generaladvokaten, med stöd av artikel 108 i rättegångsreglerna beslutat att bifalla Varbergs tingsrätts ansökan om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande.

Prövning av tolkningsfrågan

34 Varbergs tingsrätt har ställt frågan för att få klarhet i huruvida artikel 23 a i förordning nr 2201/2003 ska tolkas så, att en domstol i en medlemsstat, vilken anser sig vara behörig att besluta om vårdnaden av ett barn, enligt denna bestämmelse har rätt att, under sådana omständigheter som de som föreligger i det nationella målet, vägra att erkänna ett avgörande från en domstol i en annan medlemsstat som har beslutat om vårdnaden av detta barn.

35 Enligt skäl 21 i förordningen grundar sig denna på tanken att erkännande och verkställighet av domar som har meddelats i en medlemsstat bör bygga på principen om ömsesidigt förtroende, och att skälen för att vägra att erkänna en dom bör begränsas till ett minimum.

36 Artikel 23 i förordning nr 2201/2003, som anger de skäl som kan anföras för att vägra att erkänna en dom om föräldraansvar, ska tolkas restriktivt, eftersom den utgör ett hinder för förverkligandet av ett av de grundläggande målen med denna förordning, vilket mål har beskrivits i föregående punkt.

37 Även om det inte tillkommer domstolen att avgöra vad som utgör *ordre public* i en medlemsstat, ankommer det likväl på domstolen att pröva gränserna inom vilka en domstol i en medlemsstat kan grunda sig på detta begrepp för att inte erkänna en dom från en annan medlemsstat (se, analogt, dom Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punkt 42).

38 Därtill kommer att det i artikel 23 a i förordning nr 2201/2003 ställs krav på att man vid beslut om huruvida ett avgörande ska erkännas eller inte ska ta hänsyn till barnets bästa. Något sådant krav finns emellertid inte i bestämmelsen om *ordre public* i artikel 34 punkt 1 rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1), som var uppe till prövning i den dom som nämndes i föregående punkt.

39 Bestämmelsen om *ordre public* i artikel 23 a i förordning nr 2201/2003 kan således tillämpas endast i det fall då erkännandet av en dom som har meddelats i en annan medlemsstat, med hänsyn tagen till barnets bästa, på ett icke godtagbart sätt skulle innebära en konflikt med rättsordningen i den stat där domen görs gällande, genom att kränka en grundläggande princip. För att förbudet i artikel 26 i denna förordning mot en omprövning i sak av en i en annan medlemsstat meddelad dom inte ska åsidosättas, krävs att kränkningen, med hänsyn tagen till barnets bästa, innebär ett uppenbart åsidosättande av en rättsregel som anses vara av grundläggande betydelse i rättsordningen i den stat där domen görs gällande eller av en rättighet som anses vara en grundläggande rättighet i denna rättsordning (se, analogt, dom Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punkt 44).

40 Vad gäller det nationella målet framgår det emellertid inte av de handlingar som domstolen har tillgång till att det finns en sådan rättsregel, som anses vara av grundläggande betydelse i Konungariket Sveriges rättsordning, eller en sådan rättighet, som anses vara en grundläggande rättighet i denna rättsordning, som skulle åsidosättas för det fall Šilutės rajono apylinkės teismas' (Šilutė tingsrätts) dom av den 18 februari 2015 erkändes.

41 P har emellertid gjort gällande att artikel 23 a i förordning nr 2201/2003 utgör hinder för att erkänna nämnda dom, eftersom nämnda domstol har förklarat sig vara behörig i strid med artikel 15 i förordningen.

42 Domstolen erinrar om att all omprövning av behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten är förbjuden enligt artikel 24 i nämnda förordning. I samma artikel anges dessutom uttryckligen att artikel 23 a i förordningen inte kan läggas till grund för en sådan prövning.

43 Som P har påpekat hänvisas det i artikel 24 i förordning nr 2201/2003 visserligen endast till artiklarna 3–14 i förordningen och inte till artikel 15 i densamma.

44 Artikel 15 i förordning nr 2201/2003, som ingår i kapitel II med rubriken ”Domstols behörighet” i denna förordning, kompletterar emellertid behörighetsreglerna i artiklarna 8–14 i detta kapitel genom att föreskriva ett samarbetsförfarande som ger en domstol i en medlemsstat, som enligt någon av dessa regler är behörig att pröva ett mål, möjlighet att i undantagsfall överföra målet till en domstol i en annan medlemsstat som är bättre lämpad att pröva målet.

45 Som generaladvokaten har anfört i punkt 72 i sitt ställningstagande följer det av detta att den omständigheten att en domstol i en medlemsstat påstås ha brutit mot artikel 15 i förordningen inte ger en domstol i en annan medlemsstat rätt att ompröva den förstnämnda domstolens behörighet, oaktat den omständigheten att det i förbudsbestämmelsen i artikel 24 i förordningen inte uttryckligen hänvisas till artikel 15.

46 Domstolen i den stat där domen görs gällande kan för övrigt inte, utan att undergräva syftet med förordning nr 2201/2003, vägra att erkänna en dom som har meddelats i en annan medlemsstat enbart av det skälet att den anser att den nationella rätten eller unionsrätten har tillämpats felaktigt i denna dom.

47 P har även gjort gällande att det måste vara möjligt att vägra att erkänna denna dom, eftersom själva grundvalen för systemet vid olovliga bortföranden av barn i förordningen skulle sättas ur spel om det inte fanns en sådan möjlighet.

48 Domstolen erinrar om att det i artikel 11 i förordning nr 2201/2003 föreskrivs särskilda bestämmelser om återlämnande av ett barn som olovligt bortförts till eller kvarhållits i en annan medlemsstat än den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet.

49 I punkt 8 i denna artikel föreskrivs dessutom ett separat förfarande som gör det möjligt att lösa det problem som skulle kunna uppstå genom att motstridiga avgöranden meddelas på detta område (se, för ett liknande resonemang, dom Rinau, C-195/08 PPU, EU:C:2008:406, punkt 63, och dom Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, punkt 56).

50 Även om det skulle antas att det i det nationella målet uppkommer en fråga avseende olovligt kvarhållande av ett barn, ska denna fråga således vid behov lösas med hjälp av förfarandet i artikel 11 i förordning nr 2201/2003 och inte genom att man med stöd av artikel 23 a i denna förordning vägrar erkänna en sådan dom som den som Šilutės rajono apylinkės teismas (Šilutė tingsrätt) meddelade den 18 februari 2015.

51 Det nämnda förfarandet gör det möjligt för domstolen i den medlemsstat där barnet hade hemvist före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet att meddela ett senare avgörande, för att säkerställa att barnet återlämnas till den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet.

52 Den behöriga domstolen ska dock, innan den meddelar ett sådant avgörande, beakta de skäl och den bevisning som legat till grund för beslutet att inte återlämna barnet (dom Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, punkt 59).

53 Av det anförda följer att den fråga som ställts ska besvaras på följande sätt: Artikel 23 a i förordning nr 2201/2203 ska tolkas så, att när det, med hänsyn tagen till barnets bästa, inte föreligger ett uppenbart åsidosättande av en rättsregel som anses vara av grundläggande betydelse i rättsordningen i en medlemsstat eller av en rättighet som anses vara en grundläggande rättighet i denna rättsordning, har en domstol i den medlemsstaten, vilken anser sig vara behörig att besluta om vårdnaden av ett barn, inte enligt denna bestämmelse rätt att vägra att erkänna ett avgörande från en domstol i en annan medlemsstat som har beslutat om vårdnaden av detta barn.

Rättegångskostnader

54 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Artikel 23 a i rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 ska tolkas så, att när det, med hänsyn tagen till barnets bästa, inte föreligger ett uppenbart åsidosättande av en rättsregel som anses vara av grundläggande betydelse i rättsordningen i en medlemsstat eller av en rättighet som anses vara en grundläggande rättighet i denna rättsordning, har en domstol i den medlemsstaten, vilken anser sig vara behörig att besluta om vårdnaden av ett barn, inte enligt denna bestämmelse rätt att vägra att erkänna ett avgörande från en domstol i en annan medlemsstat som har beslutat om vårdnaden av detta barn.

Underskrifter